

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMEÉNYEK DÍJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyitási közlemények sora:
 25 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig fogadjunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

Gyilkostói hírek.

A közbirtokosság igazgatósági ülése.

Kedden a közbirtokosság igazgatósága ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya a Gyilkostóval kapcsolatos legsürgősebb tennivalók megbeszélése volt.

Behatóan megvitatásra került a villatelek adományozásának a kérdése is.

Elhatározták, hogy az adományozás örökberlet formájában történik. A tulajdonos közbirtokosság és villatelekberlő jogviszonyát az osztrák polgári törvénykönyv 1123. §. szabályozza. Egyszerint a telekre épített villát a tulajdonosnak joga van telekkönyvileg is magára iratni.

Hogy az építkezési kedvet fokozzák, az évi bérlet összeget igen alacsony évi 200 lejben állapították meg telkeként. A közbirtokosság tagjai ebből is 40% kedvezményt kapnak, Gyergyószentmiklós város nem közbirtokos lakói pedig 20 százalékos kedvezményt. Az évi bérlet összege minden év május 1-én esedékes.

A bérlet a birtokbavétel napján köteles még megfizetni a telek parcellázási költségét, 250 lejt és köteles 500 lejt fizetni az újonnan létesítendő utak építési költségeire. Tehát összesen 750 lejt.

A birtokbavétel napjától számított két éven belül köteles a bérlet a telket beépíteni. Ellenkező esetben a telek minden további nélkül visszaszáll a tulajdonos közbirtokosságra.

Ezután igen élénk vita fejlődött ki a klimatikus helyé minősítéssel kapcsolatos új helyzetről. Az igazgatóság nagy többsége fenntartás nélkül helyeselte ezt a lépést, mert az 50 százalékos vasuti kedvezménytől valamennyien az idegenforgalom lényeges emelkedését várják.

Ahhoz azonban határozottan ragaszkodnak, hogy a 13 tagú klimatikus bizottságban a Közbirtokosság részére legalább 4 helyet biztosítsanak.

A Gyilkostó a Temesvári Hirlapban.

Még a nyáron történt, hogy Krayér Elemér, a kiváló gummihiarisnyáiról és elsőrendű háskőtíróiról is, előnyösen ismert „Gea“-Krayér Részvénytársaság igazgatója a Gyilkostónál járt. A csodás vidék annyira megtetszett, hogy a Temesvári Hirlapban hatalmas cikkben hívta fel a figyelmet a Gyilkostónak egész Európában páratlanul álló szépségeire. A felhívás nem is maradt visszhang nélkül, hiszen jól tudjuk, hogy azóta hányan megfordultak itt a temesváriak közül. Fogadja e helyről is hálás köszönetünket a Gyilkostó érdekében kifejtett önzetlen munkájáért. Reméljük azonban, hogy ennyivel nem éri be s a Temesváron azóta megindult építkezési mozgalomban személyesen is részt vesz. A hatalmas „Gea“-Krayér vállalat már üzleti szempontból is építhetne egy csinos villát a Gyilkostóhoz.

A közbirtokosság nevében ezennel fel is ajánlunk egy-egy szép villatelket úgy Krayér igazgató urnak, mint a „Gea“-Krayér Részvénytársaságnak.

A Gyilkostó a „Vasárnap“-ban.

Az Aradon 3000 példányban megjelenő „Vasárnap“ című képes havi folyóirat szerkesztője, dr. Wild Endre ur is felajánlotta, hogy lapjának hasábjain készséggel ad helyet egy Gyilkostóról írt nagyobb cikknek megfelelő felvételekkel együtt, csupán a kliséköltségek fejében.

Rögtön el is jártunk ebben az ügyben dr. Makkay polgármester urnál, aki kijelentette, hogy a napokban Kolozsvárra utazik s akkor személyesen fog intézkedni, hogy a kolozsvári Photo-filmnél rendelkezésre álló néhány jólsikerült Gyilkostó felvételt a „Vasárnap“-hoz juttassanak.

A berlini német-francia tanácskozások.

Laval és Briand berlini látogatása óriási méretű béketüntetéssé nőtte ki magát, jelöl annak, hogy a német nép legszélesebb rétegei messzemenő várakozással kísérik a francia államférfiak útját. Briand és Laval a szálloda erkélyéről köszönték meg a német nép szimpatia nyilatkozatait, majd félórával megérkezte után Laval rádió üdvözlötte a német népet. Laval Brüningnél, Briand Curtiusnál tett azután látogatást s megkezték az eszmecserét. Délben félkettőkor Curtius adott villásreggelit a francia kormányférfiak tiszteletére. Délután folytatták a tanácskozásokat. Briand a délután folyamán megjelent Stresemann sirjánál s koszorút helyezt a sirra. Este a birodalmi kancellárián befejezett eszmecse után Brüning adott bankettet Laval és Briand tiszteletére. A kancellár üdvözlő szavai után Laval válaszolt a pohárköszöntőre s kiemelte, hogy félszázad elmúlt azóta, hogy a kancellária terme hivatalban levő és hivatalos látogatásra érkezett francia miniszterelnöket látott. Azt a reményét juttatta kifejezésre, hogy az együttműködés a két nemzet között létre fog jönni.

Az Adlon-szálló előtt, ahol Briand és Laval laktak, állandóan nagyobb tömeg állomásozott, a tüntetés szimpatia jellegére való tekintettel azonban a rendőrszemeket innen el is távolították. A francia politikusok a Hindenburgnál tett látogatás után háromnegyed tizenegyre tértek vissza szállodájukba.

Hétfőn tovább folytatták a megbeszéléseket és azokon lényegesen tovább konkretizálódott a német-francia gazdasági bizottság terve.

A tárgyalásokról hivatalos kommuniké számolt be. A kommuniké szerint a német és francia miniszterek szükségesnek találták, hogy külön szervet teremtsenek, amelynek munkamódszerei garanciát nyújtanak a kézzelfogható eredményeket illetően. Ennek megfelelően megállapodtak abban, hogy vegyes német-francia bizottságot állítsanak fel, amely a két állam különböző gazdasági ágainak hivatott megbízottaiból áll. A bizottságban a munkavállalók is képvisletet kapnak. A bizottság munkájának irányítása a két kormány tagjainak feladata.

Ezenkívül állandó közös főtítkárságot állítsanak fel. A bizottság a szükségnek megfelelően vagy az egyik, vagy a másik államban tartja üléseit s a legrövidebb időn belül megkezdi munkáját. — A bizottság feladata az, hogy tanulmányozza a két államot érintő összes gazdasági kérdéseket, anélkül azonban, hogy szemelől tévesztené más államok érdekeit és a nemzetközi együttműködés szükségét. A bizottság mindenképp azt fogja tanulmányozni, hogyan lehetne megerősíteni és kiépíteni a már fennálló gazdasági megállapodásokat és hogyan lehetne új megállapodásokat kötni esetleg teljesen új szervezeti formulák alapján. Meg fogja vizsgálni a két állam kereskedelmi forgalmának jelenlegi helyzetét és hasznosítani fogja a kereskedelmi szerződés 1927-ben történt életbeléptetése óta gyűjtött tapasztalatokat. Az is feladatai közé tartozik, hogy új fogyasztási és elhelyezési lehetőségeket keressen. Ezenfelül még más feladatai is lesznek, amelyeknek felsorolása ezidő szerint fölösleges.

A két állam képviselői ünnepélyesen kijelentik továbbá, hogy nem áll szándékukban olyan megoldást keresni a közös bizottság elé utalt kérdésekben, amely esetleg közös akcióra vezetne esetleges vámmemelések kérdésében. A megoldásnak összhangban kell állania a gazdasági válság leküzdésére irányuló általános törekvésekkel s a két kormány ezért minden

olyan esetben keresni fogja más nemzetek közreműködését is, amikor a tárgyi helyzet szükségessé teszi. Így például meg lehetne vizsgálni többek között azt a kérdést is: keresztyülvihető lenne-e nemzetközi hajózási és léghajózási egyezmény?

— A német és francia kormány képviselői meg vannak győződve arról, hogy ezzel a megállapodással új mű felépítésének alapkövét rakták le. Ez a felépítendő mű első lépése lesz annak a közös munkának, amelyet a mai idők parancsolóan irnak elő és amelyben közreműködni mindenkinek kötelessége.

Szeptember 29-én a francia miniszterek már el is utaztak Berlinből. Laval, francia miniszterelnök Berlinből való elutazása előtt kijelentette a sajtónak, hogy a német nép sokkal lelkesebb, mint ahogyan gondolta. A tárgyalások eredményével meg van elégedve. A történelmi nevezetességű két nap a német és francia viszony kedvező alakulásának fontos határköve. A kezdet megvan és most már csak arra kell ügyelni, hogy a fonal ne szakadjon el.

Mi fog történni ezután?

A német lapok szerint a francia-német viszonyoknak egy egészen új etapja kezdődött. A tanácskozásoknak legfontosabb eredménye a gazdasági megegyezés, amely a legkülönbözőbb gazdasági ágakra terjeszkedik ki. A pontos programot Laval kijelentése szerint a legközelebbi napokban összeülő bizottság fogja kidolgozni, de már előre meghatározták azokat a nagyfontosságú feladatokat, amelyek az együttműködésre vonatkoznak, az ipar, a kereskedelem, a hajózás, a repülőforgalom és a pénzügyi terén. Egyik legfontosabb teendője lesz a most alakuló bizottságnak a lejáró német rövidlejárati kölcsönöket hosszulejárati kölcsönökké átalakítani francia támogatással.

A franciák a berlini tanácskozások alapján a német pénzügyi helyzet érdekében megmozgatják a francia tőkét és pedig olyformán, hogy a rövidlejárati német kölcsönöket hosszulejárati kölcsönökké változtatják át négy és félperentes kamatozással, évi 10%-os amortizációval. Ezzel a franciák meg akarják akadályozni, hogy Németország moratóriumba kényszerüljön, másrészt így segítik elő a most megalakuló német-francia ipari kartelekhez szükséges tőkék rendelkezésre állását.

Az együttműködés legelőször a villany és vegyészeti iparban fog megindulni.

Az interparlamentáris unió

huszonhetedik ülésszakát csütörtökön délelőtt 10 órakor nyitotta meg Lafontaine, a belga szenátus alelnöke. Ismertette az interparlamentáris unió eddigi munkáját és vázolta a világ jelenlegi politikai és gazdasági helyzetét. A pacifizmus egyelőre még csak utópia. A népek szenvednek és gyűlölködnek. Az agrárállamok mezőgazdasági termékeinek nincs megfelelő ára, az ipari államok nem tudják készleteiket elhelyezni a termelés költségeinek megfelelő áron. A háborúra való készülődés, a hadseregek felszerelése évenként huszonkét milliárd aranyfrankot emészt fel. Az elmúlt háború óriási, a világtörténelemben eddig még példátlan összegekbe került. De a világ még most sem tesz előkészületeket az életre, ellenkezőleg, mintha a halálra készülődne. El kell már egyszer jutni oda, hogy mindenki egyénileg utasítsa vissza a háborúban való részvétel gondolatát. Azokat, akik a jövő háború előidőzésén dolgoznak, nyu-

godtan lehet gyilkosoknak nevezni. Romániában van egy törvény, amely a háborúra való uszítást büntetéssel sújtja és reméli, hogy a többi államok is követni fogják Románia példáját és hasonló törvényekkel fogják sújtani a háborus uszítókat. A konferencia azt a nehéz feladatot tűzte ki, hogy a leszerelési kérdésben állást foglal és ezt az állásfoglalást közli az illetékes tényezőkkel.

A jelenlegi konferencia új határvetést jelent és kell jelentsen a világtörténelemben.

Beszéde végén javasolta, hogy a konferencia elnökévé Pompei professzort, a román tudományos élet egyik kitűnőségét válasszák meg. A javaslatot elfogadták.

Pompei elnök beszél ezután, majd Jorga a román kormány nevében üdvözölte a megjelenteket, Cristian Lange norvég delegátus az elnök névsorát terjesztette be, Istratie Nănescu az unió célját ismertette, Löbe, a német parlament elnöke németnyelvű beszédében foglalkozott a német-francia vámunió gondolatával, amelyet különösen a latin államok képviselői tapsoltak tüzetesen. Grätz Gusztáv a népek egymástól való függésének felismerésétől várja a megoldást.

Az interparlamentáris konferencia pénteki ülésén Berzeviczy Albert mondott nagyobb beszédet a leszerelés kérdéséről.

Lukáts Antal †

Október másodikán reggel meghalt Alfaluban Lukáts Antal kereskedő, nagybirtokos, a szárhegyi szent Ferencrendi zárda apostoli konfrátora. Gyergyó egyik jellegzetes alakja szálolt sirba halálával. Magabazárkózott természetű, különös gondolkodása, igen jólelkű ember volt, aki életének utolsó éveit kizárólag a jótékony-ságnak szentelte. A gyergyószentmiklósi árvaházat, alfalvi egyházat, csiksomlyói és szárhegyi Ferencrendi zárdákat, a marosjára, körtvélyfái, kirlibabai templomokat százezres adományaival segítette, harangvásárlást, templomépítést lehetővé tett. Nevét egész Erdély egyházi körei ismerték és tisztelettel, szeretettel említették. Véletlenség, hogy halála napján éppen a marosjára plébános érkezett Gyergyóba, hogy legutóbbi nagy adományáért híveit köszönetét tolmácsolja. Ez a köszönet elkésett s a marosjára plébánosnak vissza kellett térnie, hogy egyház-

községnek a temetésén való megfelelő képviselőtéről gondoskodhasson. Az adomány azért nem volt hiábavaló a Lukáts Antal részére sem, mert megszerezte számára azt a lelki megnyugvást és békét, amellyel igen kevés ember hagyja el az életnek ezt a kellemetlen helyét. — Végrendeletében is jelentékeny összeget hagyott jótékony, egyházi célokra. — Nagy kiterjedésű rokonsága gyászolja.

Nem ad a kórház kötszert a szegény betegeknek.

Ujból csak panasz a kórház ellen. A kórházi regulment szerint a betegségyélyzöttől, orvosoktól beutalt összes betegek, valamint a szegénységi bizonyítvánnyal jelentkezők és az összes III. osztályu betegek is teljesen ingyenes kezelésben részesítendőek. Tehát ingyen gyógy-szert, ingyen kötszert kell kapniok, sőt még az operációkat is ingyen kell elvégezni.

Ezzel szemben napról-napra érkeznek szerkesztőségünkre panaszok, hogy Valeanu Solomon nagyhatalmu direktor ur egyáltalán nem ad senkinek kötszert, hanem a legutolsó szegény beteggel is a gyógyszerárakból vásároltatja meg.

Csak a napokban is szemtanui voltunk, mikor egyik szerencsétlen beteg felesége sirva panaszkodott a gyógyszerárban, hogy a kórház által követelt 270 lej értékű kötszert nem tudja kiváltani, mert összesen csak 30 leje van.

Mi értelme így a kórháznak?

Nem sokkal okosabb volna már egyszer végleg bezárni s a fenntartására haszontalanul kidobott súlyos milliókat megspórolni?

Reméljük, hogy úgy a megyei, mint a városi interimár bizottság a kórház részére igényelt költségvetési tételt teljes összegében törölni fogja. Ugy tudjuk, hogy ezen összeg ke-reken 400.000 lejt tesz ki s ezt véres verejtékkel kell kiizzadni a város és a megye adózó polgárságának.

Teljesen haszontalanul!

Létesítsenek inkább ebből az összegből Gyergyó szerencsétlen munkanélküli emberei részére segélyalapul. Hiszen annyi nyomor vár enyhítésre, annyi könny vár letörlésre ebben a siralmas Gyergyóban, hogy még ez a 400.000 lej is csak csepp volna a tengerben!

De ez a csepp legalább oda jutna, ahol leginkább rászorulnak s ahol segíteni kötelesség, amíg nem késő.

Az elmúlt hét eseményei.

Károlyi Imre a kapitalista világrend válságáról. Feltűnést keltő könyv jelent meg Budapestén „A kapitalista világrend válsága” címen és szerzője Károlyi Imre gróf, az Angol-Magyar Bank elnöke. Károlyi a holtkezű javak, a hitbizományok és egyházi birtokok kisajátítását ajánlja könyvében. Politikai téren engedményeket javasol, mert — mint írja — jobb a várható eseményekkel nyíltan szembenézni, mint szembehunyva és a fület bedugva várni. A kapitalista világrend még kivezethető a mostani válságból a háborus tartozások törlesztésével, a békeszerződések revíziójával és a népek világszövetségének megalakításával, mely esetben talán megrázkódtatás nélkül következhetik el az új világrend, ellenkező esetben nagy világfelfordulás jósolható. Károlyi gróf könyve felett vita indult a magyar sajtóban.

A dán kormány megszünteti a hadsereget, földet és munkanélküli segélyt biztosít a népnek. Kopenhágában az országgyűlés megkezdte ülését. Stauning miniszterelnök programnyilatkozatában kijelentette, hogy törvényjavaslatot terjesztenek elő a vidéki telepítésről, amivel a földmunkásokat akarják földhöz juttatni.

Elmondotta továbbá, hogy egy három és félmillió állam nem engedheti meg magának, hogy fegyverkezze és ezért a hadsereget rendőrségi, a hadiflottát pedig állami tengerészetté alakítják át. Ez a törvényjavaslat a közkiadások igen nagymértékű leszállítását teszi lehetővé. Törvényjavaslatot nyújtanak be azonkívül a munkanélküliség esetére való biztosításról, ami egy elsőrangú, ma már fontos államérendnek szintén igazi modern megoldása.

Olcsó könyvhordozó szíjak és drótok

iskolás gyermekek részére

kaphatók

Márk István könyvkereskedésében
(volt Patria üzlet).

Az üldözött nép.

Krim-félsziget északi részén egy elhagyott udvarház-féle rozoga épület udvarán egy korhadó lócán ül egy fogoly. Ruházata kopott. Kopottsága dacára meglátszik rajta, hogy gazdája valamikor a vagyonos osztályhoz tartozott.

Életkora huszonhat-harminc év között lehet. Termete közepes. A fogságban előforduló sok nélkülözés nem viselte meg. Mintegy jól táplált és szép külsejű férfinak mondható. Haja és szakállja, az akkori divat szerint, törökösen van nyírva.

Egy nagy kutyabörkötésű könyv olvasásába van elmerülve, ugyannyira, hogy nem tudja, mi történik körülötte. Pedig az udvaron elég mozgalom van. Ujabb foglyokat hoztak a szerencsétlen lengyelországi hadjáratból. Az udvaron egy tatár katona osztályozza a foglyokat. A vagyonosoktól elkülöníti a vagyontalanokat. Egy másik nagyobb rangúnak látszó katona egy tolmács segítségével a vagyonosoknál a váltáságpénz megállapításán fáradozik.

Amint a vagyonos foglyok egy része a padon ülő és olvasással foglalkozó foglyot megtekinti, hódolattal és tisztelettel közeledik hozzá.

A váltáságpénzt megállapító tatár katona szájátva bámulja, hogy a foglyok milyen tisztelettel és hódolattal vannak a könyvet olvasó fogoly iránt. A tolmácsnak nem szól és illetékesen gondolkozik: Ez valami nagy ur lehet Erdélyországban és ettől a szokott váltáságpénznél jóval többet lehet követelni.

A könyvolvasásból feltekint a fogoly, izgatottan feláll és a felé közeledő fogolyhoz szól:

— Bandi fiam! Tőled váltáságpénzt biztosan nem követelnek?

— Nem követelnek én nagy jó uram! Hazaeresztenek és én vállalkozom nagy jó uram váltáságpénze elhozogatására.

— Milyen nagy váltáságpénzt kér a tatár férjemért. Ha a jó Isten segít, a többi részletet is elküldöm. A nagyasszony eladta összes ékszereit és a napokban küldött még két részletet férje váltáságpénze törlesztésébe. Az arany és ezüst evőeszközöket is eladta a nagyasszony, csak hogy férjéért a váltáságpénzt mielőbb kifizethesse. Most ökrök hizlalásába fogott, hogy a váltáságpénzt előteremthesse. Várja Gyergyó vidékéről Azbej és Vártig nevű örményeket, hogy a hizott ökröket vegyék meg és ezzel is a váltáságpénzhátralékot törleszthesse.

Bandi járja a veszedelmes utat Erdélyország közepétől Krim-félsziget északi részéig és hordja a tatár murzának a váltáságpénzt nagy jó uráért. Az ut veszedelmes. Martalócok és rablók támadásainak lépten-nyomon ki van téve. Az a szerencséje, hogy mindig az örmény hajcsárok társaságában utazik, akik a rablók támadásaitól megvédik.

Khel murza vendége Hadsi bég és Erdélyország sorsáról foly a szóbeszéd. Erdélyországban olyan állapotok vannak, hogy fejedeleme volna szükség, mert Kemény János a magas portának nem tetszik. Khel murza azt ajánlja, hogy nem kell messze menni, mert a tatár fog-

ságban van egy Apaffy nevezetű erdélyi nemes akit az erdélyi fogolytársai fejedelmi hódolattal vesznek körül.

Hadsi bég, hogy Ali basa kegyét megnyerje, kifizeti Apaffy hátralévő váltáságpénzét és hazaküldeti a fogságból Apaffyt.

Teleky Mihály miniszter uram tanácskozik Apaffy Mihály Erdélyország nagyságos fejedelmével, hogy az üldözött örmény nép küldöttségének a letelepülés iránti kérésére minő választ adjanak. A fejedelem felhossa, hogy a már szörványosan a székelység közé betelepült örménység tatár fogsága idejében vele milyen sok jót tett és ezért hálával tartozik nekik.

Eltekintve ettől a családi ügytől, az örmény nép betelepítése országos ügy, mert a tatár és török által elpusztított nép egyrésze ezzel a betelepítéssel legalább részben pótolva lesz.

Teleky uram szerint az örmény nép betelepítésével az ország sokat nyer. Ami csekély kereskedelme van az országnak, azzal egy pár görög és izraelita foglalkozik és csak az ország belterületére szorítkoznak. Az örmény nép a hosszas üldözések alatt a szenvedések iskolájában megokosodott, józan életű és éles eszű lett. Sok néppel érintkezett és így több népnyelvén tud beszélni. Ezek a tulajdonságok a külkereskedésre teljesen képesítik. Országunknak nagy hasznára lesznek és éppen ezért az örmény nép betelepülésére az engedély megadása nagyon szükséges.

A fejedelem a betelepülésre az engedély megadását elhatározta.

HIREK.

— Október hó 18-án lesz a közbirtokosságok értekezlete. Mint Pál Gábor kamarai képviselő ur értesít, az október hó 11-re Csíkszeredába összehívott közbirtokossági értekezlet közbejött akadályok miatt csak október 18-án tartható meg. Addig még van idő s mindenik gyergyói közbirtokosság jól teszi, ha alaposan számot vet magával s kellően felkészülve küldi ki embereit, hogy e sorsdöntő értekezleten méltón képviselhessék érdekeiket.

— Szüreti mulatság. A gyergyószentmiklósi Ipartestület Dalköre szokásos szüreti mulatságát október hó 11-én tartja meg az Ipartestület összes helyiségében. A szüreti mulatság az Ipartestület által rendezett estélyek között mindenkor a legsikerültebb szokott lenni, a rendezőség előkészületeiből ítélve, az idei mulatság méltón fog sorakozni elődeihez.

— Halálozás. Egy szorgalmas, munkás élet tört derékban ketté. Simon József városi villanyszerelő szeptember hó 24-én Kolozsvár egyik szanatóriumában hirtelen elhunyt. Férükora delén, alig 46 éves korában ragadta el a könnyörtelen halál. A villanytelep fennállásának első napjától kezdve egyhuzamban a városnál teljesített szolgálatot s szorgalmas, megbízható, szakavatott munkájával közmegebecsülésnek örvendett. Tetemét hazaszállították szeptember 26-án helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett. — Négy árvát hagyott hátra, a legkisebb két és fél éves.

— Munkaadók figyelmébe! A betegsegélyzőpénztár csíkszeredai igazgatósága rendeletet adott ki, melynek értelmében a munkások a szolgálatbalépés előtt orvosilag megvizsgálandók. Az orvosi vizsgálatot csak az a betegsegélyző orvos eszközölheti, akinek körletébe tartozik az üzem. Az orvosi vizsgálatot a rendelet értelmében teljesen díjtalanul köteles elvégezni a betegsegélyző orvos. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

— A Transsylvania-bank kényszeregyezése. A Transsylvania-bank összes fiókjaival szeptember 29-én beszüntette fizetéseit és kényszeregyezséget kért. A kényszeregyezési kérdésben a betétek százszázalékos kiegyenlítését garantálja, háromévi kamatmentes visszafizetési kötelezettségével. Az első évben 15, a másodikban 35, a harmadik évben 50 százalékát fizetné a betéteknek.

— Székely folyóirat. A székelyföldi lapjainkban lefolytatott hosszas megbeszélés eredménye gyanánt, azzal a szép céllal, hogy Orbán Balázs munkájának folytatója legyen, az első sorától az utolsóig tisztán székely témákkal foglalkozó képes havi folyóirat indul útjára a Székelység cím alatt. Közéletünk és a szaktudományok legkiválóbbjai állanak teljes munkakészséggel az érdemes és ismert nevű, Bányai János geologus tanár lelkes kezdeményezése mellett. Az első számban Orbán Balásról szóló rövid megemlékezés után, Szádeczky Lajos ismerteti a székely székek kialakulását. Vers, egy újabb nyikómenti népdal Sz. Horváth L. gyűjtéséből (kottával), s jóízű góbéság (a jánosfalvi medve-vadászat) is kínálkozik a lapban, amelynek rovataiban sok anyagot kapunk a Székelyföld kutatásáról. A székely szótár és lexikon, irodalom, hírek aktualitást és élénkséget adnak az ifjú folyóiratnak, mely a székely anyavárosban, Székelyudvarhelyen jelenik meg. E csonka évre előfizetési ára 40 lej, tanügyiek, papok, nyugdíjasoknak 30 lej. (Más valutában 1.50 P., illetve 1.20 P. érték.) Régóta érzett hiányt pótol e lap s azért a Székelyföld és népe iránt érdeklődőknek figyelmébe ajánljuk.

— Székely művészek sikere Budapesten. Mint értesülünk, Varga Nándor Lajos festőművészt, ki nemrégén érkezett vissza Londonban folytatott tanulmányutjáról, a budapesti Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola grafikai osztályának tanárává nevezték ki. Jelenleg ő a főiskola legfiatalabb tanára. A szezonnyitó kiállításokon az Ernst muzeumban Nagy Imre (Zsögöd), a Nemzeti Szalonban Kásás Ernő, a sepsiszentgyörgyi 1929-es kiállítás ismert festőművészei mutatják be a budapesti közönségnek Székelyföldön készült munkáiknak egy részét. Mindhárom művésznek őszinte örömmel gratulálunk.

— Huszonötmillió lejt találtak a határon egy állami tisztviselőnél. Bukarestből jelentik: Az Adeverul azt a szenzációs hírt közli, hogy az egyik határállomáson egy igen előkelő állást betöltő állami tisztviselőnél a csomagok átvizsgálásakor huszonötmillió lejt találtak. A vizsgálat a legnagyobb eréllyel folyik, de az illető tisztviselő nevét nem közölték.

— Új ezerlejesek kerültek forgalomba. Bukarestből jelentik: A Nemzeti Bank közhírré teszi, hogy új ezerlejeseket hozott forgalomba, amelyeken csak két aláírás szerepel, a bank-kormányzóé és a bank központi pénztárosaé. Ezek az ezerlejesek természetesen éppen olyan értékűek, mint azok a régiak, amelyek három aláírással voltak ellátva.

— Rendelet a részeg vasutasok ellen. Érdekes, egyben megdöbbentő rendeletet adott ki Jonescu tábornok, a C. F. R. vezérigazgatója. A rendelet a legszigorubb fegyelmi büntetést, esetleg a szolgálatból való azonnali elbocsátást helyezi kilátásba a vasutasok részére, ha a szolgálatba részegen jönnek, vagy szolgálat közben lerészegednek. A rendelet indoko-

lása szerint különösen a szüret és a must erjedése idején rengeteg a részeg vasutas és megállapították, hogy éppen ebben az időszakban szokott történni a legtöbb vasuti szerencsétlenség.

— Ujabb roham a közbirtokosságok ellen. A még mindig jó fejős tehénnek képzelt közbirtokosságaink ellen újabb hadjárat indul. Kincstári közegek öt évre visszamenőleg vizsgálókat eszközölnek egyes közbirtokosságok ügykezelésében. Az illeték és bélyegilleték leróvása után kutatnak, figyelembe sem méltatva az erdőtörvény 54. §-ának rendelkezését, amely bélyeg és illetékmentességet ír elő minden közbirtokossági ténykedésnél. Bizonyára újabb bírságolás és büntetés a cél, pedig már a közbirtokosságok is ki vannak készítve annyira, hogy ott sincs mit keresni sem kincstárnak, sem egyeseknek, eltekintve attól, hogy az erdőtörvény fenti rendelkezése szerint sincs mit keresnie ott gyeiknek sem.

— A repülőbélyegeket pauszálában válthatják meg a vállalatok. A kereskedelmi és ipari vállalatok ismételtén azzal a kéressel fordultak a pénzügyminisztériumhoz, hogy az aviatikai bélyegeket díját egy összegben róhassák le. A minisztérium végre is engedett a tömeges kérésnek és körrendeletben értesítette az ország összes pénzügyigazgatóságait, hogy a kereskedelmi vállalatok és részvénytársaságok egy általános összegben válthatják meg a repülőbélyegeket. Ezt a kedvezményt azonban csak olyan vállalatok élvezhetik, amelyek arra külön engedélyt kaptak a pénzügyminisztériumtól. A rendelet felhívja az érdekelt vállalatokat, hogy erre vonatkozó kérvényeiket nyújtsák be a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyek azokat továbbítják a minisztériumhoz a szükséges különleges engedély megadása céljából.

— Tilos a külföldi sorsjegy. A belügyminisztérium szigorúan megtiltotta, hogy Romániába bármiféle külföldi pénzre szóló sorsjegyet behozzanak, s itt azt árusítsák. Akik ilyen sorsjegyet elárúsítanak, meg is büntetik, mint azokat is, akik ilyeneket vásárolnak. Ezenkívül a sorsjegyeket el is kobozzák. A szigorú tilalom kapcsolatos azzal, hogy közelebből már a román állami sorsjátékot fogják megindítani.

— Ahol mentőegyesület van, ott az utóbbi időben a mentőknek újabb teendőjük akadt, amint a kolozsvári eset mutatja. A törvényes nyugdíjukért a hónapok óta kilincselő és az adópénztár előtt nap-nap után várakozó szegény nyugdíjasok közül, akik között már nagyon sokan éheznek és emiatt már elgyengültek, nagyon sokan összeestek, sokan pedig a nagy tumultusban sérültek meg úgy, hogy a mentőknek kellett az illetőket elszállítani. Hogyan egyeztethető össze ez a pénzügyminiszter ur azon kijelentésével, hogy az ország pénzügyei rendben vannak, amikor az ország a legelemibb és elsőrendű fizetési kötelezettségének hónapok óta nem tesz eleget?

— Ne tépd le! Kenyeret vásárolt a cigány, melyen rajta diszelgett a higienia dícsőségére ráragasztott bélyeg. A kenyeret átadta a feleségének, aki rögtön a bélyeg letépeséhez fogott.

— Ne tépd le! ordit rá a cigány.

— Hát mit csináljak vele? — kérdi az asszony.

— Egyed meg, — mondja a cigány, — mert megparancsolta Gál ur, hogy ha letépjük, 1000 lejig is megbüntetnek.

* Munkaszerető régi tisztviselő, könyvelő levelező, különösen faszakmában jártas ügybelső, mint külső munkálatoknál elhelyezkedést keres. Megkeresések „Szerény igények” alatt a kiadóra kéretnek.

* Kifogástalan állapotban levő telefonkészülék eladó. Cím a kiadóban.

* Egy volt magyar pénzügyi tisztviselőnél bármiféle munkát vállalna. Így elmenne házzavezetőnek, nevelőnek, irodai munkára stb. stb. Címe: J. Z.-né Tg.-Mureş, Str. Haşdeu 40.

3-2

Tekintse meg Márk István
ujonnan berendezett könyvesboltját!!

Ferenczy Dénes.

A küldöttség a fejedelem előtt.

Hörc Azbej: Nagyságos Apaffy Mihály, Erdélyország fejedelme, kegyesszivű jó urunk, népének valódi és igazi atyja, az üldözött népek kegyelmes pártfogója!

Trónod előtt leborul egy üldözött nép küldöttsége és esdve kér, hogy országodban adj helyet nekik a letelepedésre! Egy nép kér letelepedésre engedélyt, melyet nyelvéért, hitéért perzsák, arabok, mongolok és törökök századokon át üldöztek.

Adj helyet a letelepülésre egy népnek, mely csendes és hasznos foglalkozásával országodnak hasznára és felvirágozására leend! Adj helyet egy népnek, mely évszázadokon át eszi a hontalanság keserű kenyerét és szenved a meg nem érdemelt üldözés keserveit.

Adj helyet egy elárvult népnek, melynek nincsen hazája és nincsen édesanyja. Légy édesatyja és akkor lesz hazája. Ha lesz hazája, édesgyermeked lesznek, akik hűséggel és örök szeretettel érted, országodért és szerető népedért élnek.

*

Apaffy a letelepedést a legnagyobb örömmel megengedte. Hörc Azbejt, a szónokot Apaffy megdicsérte és arról érdeklődött, hogy hol tanulta meg olyan szépen a magyar nyelvet. Hörc Azbej válaszolta, hogy testvérével, Vaitiggal Urunknak 1654-ik esztendejében letelepült Gyergyószentmiklósi faluban és a jó székely testvérektől ott tanult meg magyarul.

Apaffy Hörc Azbejt és Vaitigot a tatár fogságban léte alatt tett szolgálataikért fejedelmileg megjutalmazta.

*

Urunknak 1672-ik esztendejében telepedett le az örmény nép Gyergyószentmiklóson, Szép-vizen, Besztercén, Görgényben, Petelén, Ebsfalván és Gyulafehérváron.

*

A gyergyószentmiklósi örményeknek a mostani templomuk helyén Urunknak 1680-ik esztendejében egy kápolnát bocsátottak rendelkezésre.

Apaffy Mihály Urunknak 1680-ik esztendejében október hava 26-án kelt oklevélben szabad kereskedést biztosít az örménységnek: „Beesületes hiveinknek, a kereskedő örményeknek birodalmunkban mindenütt, minden városokban, falukban és bármely helyeken és minden sokadalmakban és vásárokon szabados kereskedésük legyen.”

*

Az üldözött nép átlag 260 éve, hogy megmenekült az áldatlan üldözéstől és új hazájában a testvér népekkel jóban-rosszban, jó és balsorsban testvériesen osztozik.

— A kék és másszínű százezesek, melyek forgalmi értéküket szeptember végén elvesztették, még ez év november 1-ig beválthatók a Banca Naționala fiókoknál. Sokaknál maradtak ilyen forgalomból kivont százezesek, ezeknek módjukban van ezeket a bankjegyeket a Banca Naționala bármely fiókjánál teljes értékben beváltani. Csikvármegyében a Banca Naționalának Csikszerezében van fiókja, ahol a beváltások a legkönnyebben eszközölhetők.

* **Siessen megvásárolni** gyermekének iskolataskáját, míg a nagy választék tart Márk István könyvkereskedésében (volt Patria üzlet). 2—2

Az Uránia mozgó hirei.

Okt. 3-án és 4-én, szombaton és vasárnap

Csók

GRETA GARBO legújabb hangos drámája, melyben ez az istenáldotta művésznő élete legnagyobb alakítását nyújtja. A férfi főszereplő **CONRAD NAGEL**, akit diszkrét, elegáns játéka méltóvá tesz arra, hogy a nagy Gretának partnere legyen.

F. hó 7., 8., szerdán és csütörtökön

Farkasok dala.

Gyönyörű filmregény, mely Amerika égbenyúló bércei közt, az indiánok csodás vidékein játszódik le. Főszereplők: **GARRY COOPER** és **LUPE VELEZ**.

F. hó 10., 11., szombaton és vasárnap

Borneói szökevény.

Pompás hangos vígjáték, melyben egy borneói ültetvényes lánya Európába kerül s itt mulatságosabbnál mulatságosabb jelenetek után igazi nagyvilági hölgygé vedlik át. Főszereplők a legkedvesebb német színészek: **LILIAN HARVEY**, **IGO SYM** és **HARRY HOLM**.

Jön:

Halhatatlan lump.

LIANE HAID és **GUSTAV FRÖHLICH** nagy drámája.

A miniszter kalandja

avagy

nem jó a nadrágot kirázni a vonatablakon.

A londoni Morning Post egy rovtartani esemény felől tudósít, amely megint egy miniszter, hozzá a minap lemondott kormány egyik tagjával történt meg. Ez a miniszter a közelmult napokban felkereste egyik vidéki barátját, majd mikor kipihielte magát és elbucszott, torony iránt nekiindult a vetések között az állomás felé. Egy fél órát kellett várakoznia a vonatra. Fogta magát, kísértelt az állomásról a legközelebbi mezőre és lefeküdt a füre. Csak a közeledő vonat éles füttye ébresztette fel. Nosza, a miniszter futni kezdett s még idejében felugrott az első osztályú kocsis üres fülkéjébe.

Amig aludt, rengeteg hangya, talán egy egész hangyaboly ütött fészket a nadrágjában.

Miniszterhez képest szokatlan gyors elhatározással rántotta le nadrágját, hogy az ablakon keresztül kirázza a nyüzsgő állatokat. Egy heves szélroham kiszakította a ruhadarabot a kezéből. Mit tehetett mást, a következő állomáson odaállott a fülke ablakához, hogy távol tartsa fülkéjétől az utasokat. Egyben kétségbeesett kézmozdulatokkal intette oda magához az ügyeletes vasúti tisztviselőt és magyarázgatta neki, hogy milyen lehetetlen helyzetbe került. Persze azt is megmondotta, hogy ő Anglia minisztere.

Uglátszik, az állomásfőnök felfogó képessége sokkal lassabb volt, semhogy még a vonat indulása előtt megértették volna a rideg tényállást.

Nemsokkal London előtt végre sikerült akciójába léptetnie az állomásfőnököt. Csak hogy ebben már nem volt köszönet. Ez az állomásfőnök ugyanis szintén elindította a vonatot, de mindjárt táviratozott Londonba: „Közveszélyesről utazik, aki magát miniszternek mondja és nincs rajta nadrág. Egyik elsőosztályú kocsiban utazik.”

A miniszter félóra múlva megérkezett Londonba. Alig hogy a vonat befutott a pályaudvarra, két udvarias ur állított be a fülkéjébe és kérték, jöjjön velük a pályaudvar előtt várakozó kocsiba. A miniszter csak akkor tudta meg, hogy mi történik, mikor a pályaudvar előtt egy jól ismert formájú kocsiba nyomták be hirtelen. A miniszternek csak nagynehezen sikerült bebizonyítania, hogy ő valóban miniszter és csak egy fatális malőr áldozata.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjemnek elhunytá alkalmával bánatomat bármilyen formában enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Gyergyószentmiklós, 1931. október 1.

Özv. Simon Józsefné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik feledhetetlen jó férjem Pálffy János, CFR osztálymérnökségi tisztviselő váratlan elhalálása alkalmából mélyszégyen bánatomon bármi módon igyekeztek enyhíteni — különösen tisztviselő kolegiáinak — ezúton mondok hálás köszönetet

Özv. Pálffy Jánosné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen Katóka leányunk temetésén részt vettek, ezzel fájdalomkon enyhítettek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Gyergyóremete, 1931. szept. 20-án.

Pál Simon és neje.

Szám 414/1931.

Hirdetmény.

A gheorgheni Közbirtokosság igazgatósága közzé teszi, hogy a nagykürczi III-ik pótáblába 2354 közbirtokossági tag fajárandóságának bárcája, mely 1874 drb lábonálló luczfenyő 1374832 m³ tartalommal, f. évi október hó 5-én d. e. 9 órakor a Közbirtokosság irodahelyiségében tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Az eladási feltételek a Közbirtokosság irodahelyiségében megtekintethetők.

Gheorgheni, 1931. szeptember 25-én.

Strasser József,
elnök és jegyző.

Madaras Balázs,
pénztárnok. 2—2

Egy jó családból való fiu

tanulónak felvétetik

Zárug és Benes

fűszer, üveg, vas, porcellán és
terménykereskedők
Szarhegy. 3—2

* **Kis Biblia, Kis Katekizmus és Elemi Katekizmus** kapható (a volt Patria) Márk István könyvkereskedésében. 2—2

25%-kal
olcsóbbak a kályhák!

Zephir kályha

bizományi lerakatát megkaptam, Gheorgheni és vidéke részére a képvisellettal meg lettem bizva, miért is szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy úgy helyben, mint vidékre is a legnagyobb készséggel állok ajánlataimmal a n. é. közönség rendelkezésére.

Tisztelettel:

Laurentzi bodega.

10—3

25%-kal
olcsóbbak a kályhák!

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

Gheorgheni Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzó, mindenfajta író, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapírokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Szigoruan szolid árak!
**Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.**

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.